

KONCEPCJA SMART VILLAGE DLA WSI WILKSZYN

Gmina Miękinia

„Smart Village Wilkszyn w Krainie Łęgów Odrzańskich”

Opracowana przez **Gminę Miękinia**

Wilkszyn, czerwiec 2024

Kraina Łęgów
Odrzańskich

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

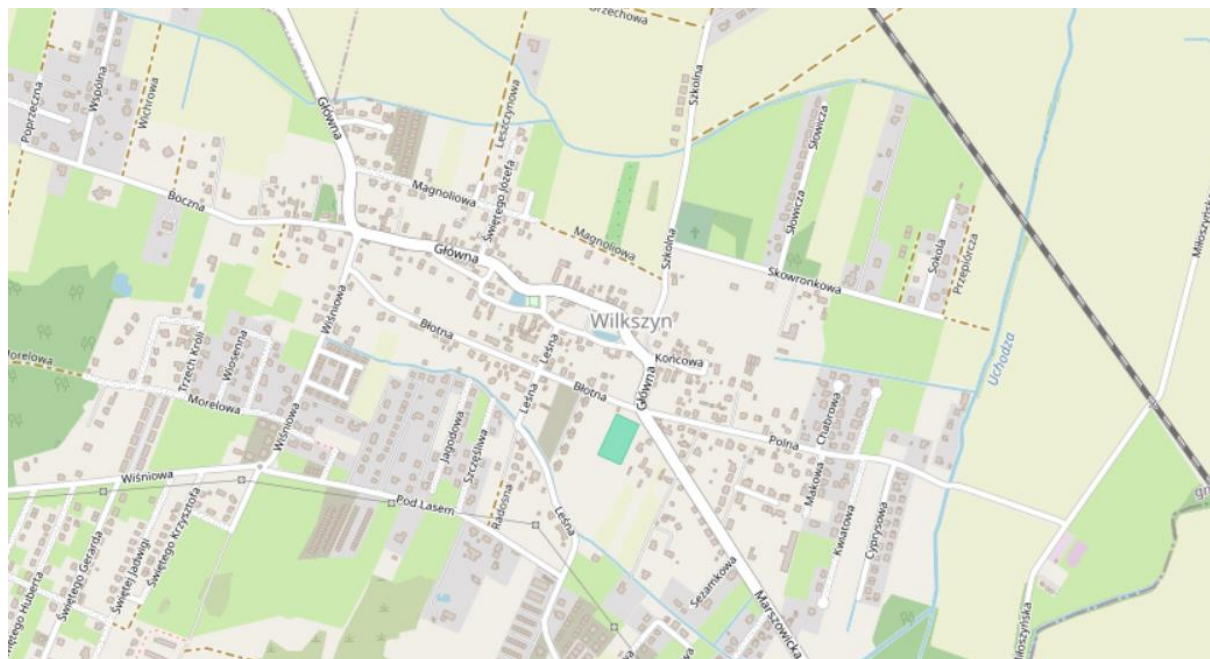
Instytucja Zarządzająca PROW 2014- 2020 Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Koncepcja Smart Village opracowana przez Gminę Miękinia, współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich w na lata 2014 -2020.

Spis treści

I. Krótka charakterystyka obszaru.....	3
II. Krótka charakterystyka/opis partnerstwa w ramach opracowania koncepcji.....	5
III. Opis procesu opracowania koncepcji, w tym przeprowadzenia konsultacji z lokalną społecznością.....	5
IV. Uproszczona analiza słabych i mocnych stron (analiza SWOT) obszaru objętego koncepcją.....	6
V. Plan włączenia społeczności w późniejszą realizację koncepcji, ze szczególnym uwzględnieniem roli sołtysa lub rady sołeckiej w tym procesie.....	7
VI. Lista projektów, składających się na jej realizację, obejmujących komponent cyfrowy lub środowiskowy lub klimatyczny.....	9
VII. Opis w jaki sposób koncepcja może być zmieniana/aktualizowana.....	12

I. Krótka charakterystyka obszaru

Wilkszyn to jedno z 28 sołectw tworzących gminę miejsko-wiejską Miękinia. Miejscowość leży we wschodniej części gminy, na terenie powiatu średzkiego w województwie dolnośląskim.

Źródło: www.wilkszyn.info

Wilkszyn jest dużą, wielodrożnicową wsią, wykształconą z dawnej owalnicy. Tuż obok Miękinia, która jest ośrodkiem administracyjnym gminy, jest ona jedną z większych miejscowości, zamieszkiwaną przez ponad 2000 mieszkańców (źródło: ewidencja ludności Urząd Miejski w Miękinii). Co ciekawe, nieco ponad 50% społeczeństwa Wilkszyna, stanowią mężczyźni. Analizując dane dotyczące ruchu naturalnego i migracyjnego w latach 2014-2019, wieś Wilkszyn podobnie jak cała gmina wykazuje dodatni przyrost naturalny oraz dodatnie saldo migracji. To drugie podyktowane jest m.in. atrakcyjnym położeniem Wilkszyna, rozwiniętym budownictwem mieszkalnym oraz towarzyszącym mu usług. (źródło: Strategia Rozwoju Gminy Miękinia na lata 2021-2027).

Położenie Wilkszyna w bezpośrednim sąsiedztwie Wrocławia sprawia, że jest to miejscowość, która na terenie całej gminy Miękinia, przoduje w rozwoju budownictwa mieszkalnego. Nie dziwi zatem fakt, że wraz z nim kierunkiem jej rozwoju są towarzyszące mieszkalnictwu wszelkiego rodzaju usługi. Już dziś mieszkańcy Wilkszyna dostęp mają do szerokiego wachlarza usług. Tutaj bowiem, znajduje się nowoczesna świetlica wiejska, w murach której działa filia biblioteki w Miękinii. Otoczenie świetlicy sprzyja również uprawianiu sportów i

rekreacji. Na tutejszą infrastrukturę sportowo-rekreacyjną składają się m.in. boiska trawiaste, kompleks boisk sportowych ORLIK, place zabaw – również w centralnej części wsi oraz drewniana wiata. Działający tutaj kompleks rekreacyjno-sportowy jest miejscem integracji lokalnej społeczności. W jego granicach zlokalizowana jest lodówka społeczna oraz stacja naprawy rowerów. W różnych częściach wsi, zlokalizowane są trzy zbiorniki retencyjne, które służą również jako małe, lokalne łowiska. Położenie Wilkszyna w bezpośrednim sąsiedztwie lasów (część Lasu Mokrzańskiego), sprawia, że tereny te są mekką dla rowerzystów, biegaczy oraz piechurów. Ośmiokilometrowa trasa biegowo-spacerowa sprawdza się również podczas wycieczek rowerowych i nordic walking. Dodatkowo, cztery trasy rowerowe prowadzą przez najbardziej malownicze zakątki okolicy. Wśród nich warto wspomnieć o trasie Wilkszyn-Leśnica (14 km), Wilkszyn-Prężyce (28 km), Wilkszyn-Wojnowice (19 km) oraz Wilkszyn – Single Stara Cegielnia (28 km). W Wilkszynie funkcjonuje bardzo dobrze rozwinięta siatka połączeń komunikacji autobusowej. Wśród świadczonych, na terenie wsi, usług warto wspomnieć o punktach gastronomicznych (m.in. Kawiarnia i Restauracja Kredens, Przystanek Smaków Wilkszyn, Piaskownica, Cukiernia Yogi), sklepach spożywczych, stacji benzynowej, kwaciarni, usługach fryzjersko-kosmetycznych, weterynarzu czy klubie fitness. Na terenie Wilkszyna działa również PSZOK – punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Wśród organizacji pozarządowych, działających na terenie Wilkszyna, warto wspomnieć o Uczniowskim Klubie Piłkarskim „Zorza” Wilkszyn, którego celem jest krzewienie kultury fizycznej wśród mieszkańców, Kole Gospodyń Wiejskich oraz Stowarzyszeniu Radnych „Aktywni razem”. W Wilkszynie, aktywnie działa również Uniwersytet III Wieku oraz lokalna parafia. Przedstawiciele organizacji społecznych wraz z sołtysem i radą sołecką stanowią trzon lokalnych liderów. To osoby, które inicjują społeczne działania i aktywizują mieszkańców wokół wyrażanych idei, dzięki temu na terenie Wilkszyna miejsce ma wiele ciekawych inicjatyw. Wśród nich: Wawrzyńki, Dzień Dziecka, Noc Świętojańska, dyskoteki, kiermasze świąteczne, akcje sprzątnięcia Wilkszyna, Wilkszyńskie Rajdy Rowerowe, warsztaty dla kobiet.

Znakiem rozpoznawczym Wilkszyna, już od ponad trzech stuleci, jest wieża tutejszego kościoła - pw. Św. Wawrzyńca. Obiekt ten jest jedynym zabytkiem wpisanym na listę. W krajobrazie kulturowym wsi znajdziemy również zabytkowy budynek plebanii oraz kapliczki i krzyże przydrożne.

Głównym kanałem komunikacji pomiędzy Sołtysem, Radą sołecką, a mieszkańcami jest strona internetowa www.wilkszyn.inf oraz profil na FB.

II. Krótka charakterystyka/opis partnerstwa w ramach opracowania koncepcji

Koncepcja przygotowana została w partnerstwie z lokalną organizacją pozarządową - Uczniowskim Klubem Sportowym „Zorza” Wilkszyn oraz Sołtysem Wilkszyna. Rolą obu partnerów, przy wykorzystaniu narzędzi online (m.in. profile w mediach społecznościowych, ankiety) i offline (m.in. poczta pantoflowa) była publikacja materiałów informacyjno-promocyjnych dotyczących procesu opracowania koncepcji, jak także aktywny w nim udział.

III. Opis procesu opracowania koncepcji, w tym przeprowadzenia konsultacji z lokalną społecznością

Do udziału w pracach nad opracowaniem koncepcji, zaprosiliśmy mieszkańców wsi Wilkszyn. Zaproszenie do udziału w stacjonarnych, otwartych spotkaniach, skierowane zostało do społeczności lokalnej za pośrednictwem Internetu, plakatów oraz pocztą pantoflową. Zapewniono udział różnych podmiotów z obszaru objętego koncepcją i umożliwiono konsultacje z lokalną społecznością. Prace nad koncepcją miejsce miały w dniach 6 i 16 maja br. w świetlicy wiejskiej w Wilkszynie. W procesie opracowania koncepcji, wykorzystaliśmy jakościowe metody badawcze. Głównym narzędziem badawczym były warsztaty. Ponadto

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich - Europa inwestująca w obszary wiejskie.

SMART
Wilkszyn

**WARSZTATY
SPOTKANIA
ROZMOWY
INICJATYWY**

Wspólnie
opracujemy
koncepcję
inteligentnej
wsi!

Terminy: 6 maja br. oraz 16 maja br.
Godzina: 16:00
Miejsce: świetlica wiejska

Stworzone w ramach poddziałania „Wspieranie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 dla obszar realizowanych w ramach projektu grantowego pn. „Smart Village Wilkszyn w Kraju Łączy Obszary Wiejskie”

mieszkańcy Wilkszyna mieli możliwość dzielenia się swoimi pomysłami na smart wieś, za pośrednictwem ankiety online. W efekcie powyższych działań powstała uproszczona analiza SWOT wsi Wilkszyn oraz wypracowane zostały propozycje smart projektów. Podczas warsztatów na bieżąco rewidowane były wcześniej zakładane - zgodnie z wnioskiem grantowym – korzyści dla społeczności lokalnej. Docelowo smart projekty skupiają się na poprawie jakości życia, podniesieniu jakości usług lokalnych oraz poszanowaniu środowiska i klimatu. Lista projektów znajduje się w tabeli 1. Projekt koncepcji poddany został konsultacjom,

podczas których zgłoszono do niego 2 uwagi uszczegóławiające konkretne rozwiązania techniczne w proponowanych do realizacji projektach.

IV. Uproszczona analiza słabych i mocnych stron (analiza SWOT) obszaru objętego koncepcją

Na pierwszym (6 maja br.), warsztatowym spotkaniu, w którym udział wzięła lokalna społeczność, wspólnie wypracowaliśmy uproszczoną analizę SWOT dla Wilkszyna. Analiza ta to nic innego jak porządkowanie informacji w zakresie posiadanych cech wewnętrznych (mocne i słabe strony) oraz zewnętrznych (szanse i zagrożenia). Najwięcej uwagi poświęciliśmy tym pierwszym, gdyż to właśnie one warunkują nasze być albo nie być. To cechy, na które mamy wpływ i które – w odpowiedzi na lokalne potrzeby - możemy kształtować.

Mocne strony Wilkszyna:

- bezpośrednie sąsiedztwo Wrocławia
- Las Mokrzański
- rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna
- nowoczesna świetlica wiejska
- filia biblioteczna
- zaangażowane organizacje społeczne
- rozwinięte usługi, zróżnicowanie punktów usługowo-handlowych
- cykliczne wydarzenia kulturalne
- PSZOK
- komunikacja z mieszkańcami - strona www oraz profil na FB
- zbiorniki retencyjne
- trasy pieszo-rowerowe
- aktywny Sołtys i Rada sołecka

Słabe strony Wilkszyna:

- brak poczty

- brak światłowodu
- brak instytucji oświatowych (przedszkole, szkoła)
- małe powierzchnie usługowo-handlowe
- brak apteki i ośrodka zdrowia
- brak stacji PKP
- brak sklepów wielkopowierzchniowych
- brak kanalizacji
- prywatne ulice
- mała tożsamość lokalna
- brak transportu publicznego na terenie całej gminy
- intensywny rozwój budownictwa mieszkaniowego nie idący w parze z rozwojem infrastruktury technicznej oraz społecznej.

Mając powyższe na uwadze, zaplanowane przez nas rozwiązania SMART, uwzględniają cechy wewnątrz naszej wsi. Niemniej, warto również wspomnieć o nielicznych, z punktu widzenia niniejszej koncepcji, lecz istotnych - zewnętrznych cechach Wilkszyna:

Szanse:

- zewnętrzne źródła finansowania: rządowe i europejskie

Zagrożenia:

- intensywny rozwój budownictwa mieszkaniowego nie idący w parze z rozwojem infrastruktury technicznej oraz społecznej

V. Plan włączenia społeczności w późniejszą realizację koncepcji, ze szczególnym uwzględnieniem roli sołtysa lub rady sołectkiej w tym procesie

W celu włączenia społeczności lokalnej w realizację koncepcji, niezbędne jest wykorzystanie zróżnicowanych narzędzi i form kontaktu. Począwszy od kontaktu bezpośredniego (m.in. spotkania z mieszkańcami, prezentowanie efektów podczas lokalnych wydarzeń oraz zachęcanie do partycypacyjnego udziału w działaniach na rzecz budowania dobra wspólnego), poprzez umiejętne wykorzystanie rozwiązań cyfrowych, w tym m.in. stron www

oraz mediów społecznościowych (m.in. publikacja koncepcji w celu zapoznania się z dokumentem, informacja na temat możliwości wprowadzania zmian do koncepcji wraz z instrukcją).

Plan włączenia przewiduje uwzględnienie koncepcji podczas spotkań wiejskich, szczególnie podczas planowania funduszu sołeckiego oraz inwestycji na terenie miejscowości itp. Ważną rolę w procesie włączania społeczności w realizację koncepcji, odgrywa sołtys i rada sołecka. To właśnie ich rolą jest komunikacja z mieszkańcami, konsultowanie projektowych działań, koordynacja smart projektów, oddziaływanie na lokalne władze, tworzenie atmosfery sprzyjającej budowaniu dobra wspólnego, jak także dzielenie się gotową koncepcją poprzez upublicznianie i rozpowszechnianie. Koncepcja będzie dostępna u sołtysa oraz na stronie www.wilkszyn.info. Ponadto umieszczona zostanie na stronie gminy Miękinia oraz rozestana do wszystkich radnych gminnych i powiatowych, tak, aby w planowaniu działań w sołectwie była ona uwzględniana.

Cele planu włączenia:

- aktywizacja społeczności lokalnej
- zapewnienie pełnej informacji o zasadach realizacji koncepcji
- partycypacja społeczna
- wsparcie w procesie
- upowszechnienie efektów
- pogłębianie współpracy i sieciowanie
- działania na rzecz dobra wspólnego
- propagowanie technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych oraz lepsze wykorzystanie wiedzy

Grupy docelowe planu włączenia i działań komunikacyjnych:

- lokalni liderzy
- sołtys i przedstawiciele rady sołeckiej
- radni rady gminy oraz powiatu
- instytucje samorządowe m.in. biblioteka publiczna

- przedstawiciele organizacji pozarządowych
- mieszkańcy
- przedsiębiorcy
- koło gospodyń wiejskich

VI. Lista projektów, składających się na jej realizację, obejmujących komponent cyfrowy lub środowiskowy lub klimatyczny

16 maja br. podczas drugiego ze spotkań, wraz z przedstawicielami społeczności lokalnej, wypracowaliśmy listę 5 smart projektów. Uwzględniają one komponent cyfrowy oraz środowiskowy. Szczegółowy opis projektów zawiera tabela 1.

Tabela.1. Lista projektów

	Nazwa /tytuł projektu lub działania	Krótką charakterystyka projektu/ działania
1.	Wilkszyńskie Cyfrowe Komunikatory (projekt zawiera komponent cyfrowy)	Projekt polega na zamontowaniu w przestrzeni Wilkszyna cyfrowych nadajników, które wykorzystując łącze Bluetooth, informują osoby znajdujące się w ich pobliżu, o ich lokalizacji, tym samym przekazując ciekawe informacje na temat historii, miejsc, obiektów. Docelowo nadajniki umieszczone zostaną przy wilkszyńskich zabytkach, ścieżkach pieszo-rowerowych oraz w miejscach ciekawych z punktu widzenia mieszkańca/ turysty. Nadajniki kompatybilne będą ze smartfonami, działającymi w systemie operacyjnym Android oraz iOS. Projekt zakłada uwzględnienie technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych oraz lepsze wykorzystanie i popularyzowanie wiedzy. Osoby i instytucje odpowiedzialne: sołtys i rada sołecka oraz lokalne organizacje pozarządowe. Odbiorcy: wszyscy mieszkańcy Wilkszyna oraz turyści
2.	Miejsca rekreacji (projekt	Projekt polega na oczyszczeniu i zagospodarowaniu

	zawiera komponent środowiskowy)	trzech zbiorników retencyjnych. Miejsca wyposażone zostaną w małą infrastrukturę, min. wiatę, ławki, solarne oświetlenie. Tutaj również powstaną ścieżki edukacyjne. Osoby i instytucje odpowiedzialne: sołtysi i rady sołeckie, lokalne organizacje pozarządowe. Odbiorcy: mieszkańcy Wilkszyna
3.	Stare boisko – nowe usługi (projekt zawiera komponent środowiskowy)	Projekt polega na zmianie przeznaczenia i zagospodarowaniu starego boiska. Stare boisko podzielone zostanie na dwie strefy. Jedną z nich będzie strefą usługową. Tutaj bowiem, stworzony zostanie lokalny rynek. Na jego terenie stanie kilka lub kilkanaście wolnostojących lokali, w których lokalni przedsiębiorcy sprzedawać będą własne towary oraz usługi. Przestrzeń lokalnego rynečka zagospodarowana zostanie małą infrastrukturą: ławki, stojaki na rowerach oraz zielenią, m.in. drzewa, krzewy, kwiaty. Druga część boiska służyć będzie do celów rekreacyjnych. Powstaną tutaj wielofunkcyjne, nowoczesne boiska (m.in. do tenisa, siatkówki plażowej) oraz związana z nimi infrastruktura: szatnie, toalety, trybuny. Obie strefy oddzielać będzie od siebie parking. Cały teren zasilany będzie energią słoneczną. Doprowadzona zostanie tutaj również instalacja wodno-kanalizacyjna oraz zamontowane bezpłatne hotspoty. Projekt zakłada uwzględnienie technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych. Osoby i instytucje odpowiedzialne: sołtys i rada sołecka, Urząd Gminy, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy Odbiorcy: wszyscy mieszkańcy Wilkszyna

4.	E-ryniecdek (projekt zawiera komponent cyfrowy)	<p>Projekt polega na zaprojektowaniu i uruchomieniu aplikacji E-ryniecdek, za pośrednictwem, której mieszkańcy Wilkszyna będą mogli zamawiać towary od lokalnych przedsiębiorców, którzy usługi swoje świadczyć będą na lokalnym rynieccku. Aplikacja pozwoli na skrócenie czasu trwania zakupów, ponieważ po złożeniu zamówienia i jego opłaceniu, towar zostanie przygotowany dla klienta i oczekiwać będzie na jego odbiór. Projekt zakłada uwzględnienie technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych oraz lepsze wykorzystanie wiedzy.</p> <p>Osoby i instytucje odpowiedzialne: lokalni przedsiębiorcy, sołtys i rada sołecka</p> <p>Odbiorcy: wszyscy mieszkańcy Wilkszyna, inni zainteresowani</p>
5.	Osiedlowa Strefa Aktywności (projekt zawiera komponent środowiskowy)	<p>Projekt polega na zagospodarowaniu części osiedla przy ul. Kalinowej, pod kątem rekreacyjnych. Docelowo i z inicjatywy mieszkańców, powstać ma tutaj boisko do badmintonu oraz strefa zabaw dla dzieci. Ustawiona zostanie tutaj również mała infrastruktura, tj. ławeczki, altana, kosze na śmieci. Projekt zakłada oświetlenie solarne.</p> <p>Osoby i instytucje odpowiedzialne: mieszkańcy osiedla, sołtys i rada sołecka oraz właściciel ziemi, na której docelowo powstać ma osiedlowa strefa aktywności.</p> <p>Odbiorcy: mieszkańcy ul. Kalinowej oraz Wilkszyna ,</p>

Koncepcja inteligentnej wsi dla sołectwa Wilkszyn, nie jest sprzeczna ze Strategią Rozwoju Gminy Miękinia na lata 2021-2027, a także innymi dokumentami strategicznymi dla obszaru nią objętego, szczególnie z Lokalną Strategią Rozwoju Krainy Łęgów Odrzańskich (Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego Przez Społeczność) na Lata 2023-2027 (z perspektywą do 2029).

Przewidywane korzyści dla społeczności lokalnej z wdrożenia koncepcji.

Koncepcja pozwoli zwrócić uwagę mieszkańców na kwestie związane z ochroną środowiska naturalnego i przeciwdziałania zmianom klimatycznym. Ujęto tu między innymi tematy związane z oczyszczeniem i zagospodarowaniem, z poszanowaniem lokalnych ekosystemów, zbiorników retencyjnych, a także zagospodarowanie zieleni na rewitalizowanym obszarze dawnego boiska.

Zaplanowane projekty w duchu idei „smart village” dotyczące poprawy jakości usług lokalnych takie jak strefy rekreacji, poprawa dostępu do produktów lokalnych przyczyniają się do podniesienia jakości życia mieszkańców, którzy będą mieli dedykowane miejsca wypoczynku, rekreacji i sportu, będą mieli łatwiejszy i szybszy dostęp do zdrowszych, bo wytwarzanych lokalnie produktów i usług.

Wykonanie projektów przewidzianych w koncepcji SV pozwoli na podniesienie jakości życia mieszkańców i nadrobienie braków w infrastrukturze technicznej. Nowe i odnowione miejsca aktywności i spotkań pozwolą na poprawę wizerunku wsi oraz Gminy i być może zachęcą nowe osoby do osiedlenia się tutaj. Będą to też miejsca, w których mieszkańcy będą mogli wspólnie planować i organizować różne inicjatywy, co powinno pozytywnie wpłynąć na ich poziom aktywności społecznej.

Proponowane zadania nawiązują do definicji inteligentnych wsi, zgodnie, z którą, są to obszary i społeczności wiejskie, które wykorzystują swoje obecne mocne strony oraz pojawiające się szanse, w których tradycyjne oraz nowe sieci i usługi są udoskonalane za pomocą technologii cyfrowych, telekomunikacyjnych, innowacji oraz lepszego wykorzystania wiedzy.

Projekty zaplanowane w ramach koncepcji smart village ukierunkowane są na:

- poprawę jakości życia mieszkańców,
- stworzenie klimatu sprzyjającego rozwojowi przedsiębiorczości mieszkańców,
- poprawę atrakcyjności turystycznej Wilkszyna,
- zwiększenie poziomu integracji społecznej, w tym integracji między pokoleniowej,
- aktywizację społeczności lokalnej w zakresie angażowania się w codzienne życie miejscowości,
- dbanie o zrównoważony rozwój miejscowości.

VII. Opis w jaki sposób koncepcja może być zmieniana/aktualizowana

Koncepcja opracowana została przez Gminę Miękinia. Zmiany dokonywane mogą być z inicjatywy lokalnej społeczności, tj. na jej wniosek. Wniosek o dokonanie zmian złożony powinien zostać w formie pisemnej w Gminie Miękinia lub Sołtysa Wilkszyna. Niezwłocznie, licząc od dnia wpłynięcia wniosku, Gmina Miękinia zobowiązana jest do upublicznienia informacji na temat wnioskowanych zmian. Informacja, o której mowa wyżej, publikowana powinna być przez kilka kolejnych dni. Miejsca publikacji to m.in. strona internetowa Gminy Miękinia, tablica ogłoszeń, media społecznościowe. Po tym czasie, pracownicy Gminy Miękinia, zobowiązani są do wprowadzenia proponowanych zmian. Każda kolejna wersja koncepcji, zawierać powinna następujący zapis: Aktualizacja – miesiąc i rok. Zapis ten widnieć powinien bezpośrednio pod nazwą koncepcji, wg poniższego wzoru:

KONCEPCJA SMART VILLAGE DLA WSI WILKSZYN

Gmina Miękinia

„Smart Village Wilkszyn w Krainie Łęgów Odrzańskich”

Aktualizacja, miesiąc i rok